

Kaisa Soro-Pesonen

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle

E 58/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Suomen avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024–2029

Elinkeinoelämän keskusliitto, EK kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto EU:n strategiseen agendaan ja tulevan komission ohjelmaan vaikuttamiseksi. EK pitää hyvänä, että hallitus on valmistellut Suomen avaintavoitteet EU vaikuttamisen osalta koko tulevan EU-vaalikauden ajalle, ja että sen rinnalla laaditaan myös ajantasaiset tavoitteet ja vaikuttamisstrategiat kullekin vuodelle. Suomen EU-vaikuttamista tulee entisestään kehittää ennakoivampaan ja aloitteellisempaan suuntaan.

E-kirjeen päälinjat ovat kannatettavia, samoin kuin lähtökohta, että Suomi toimii jäsenvaltiona aktiivisesti, luottamusta herättävästi ja ratkaisuhakuisesti.

Suomen tavoitteet globaalisti vahvasta ja toimintakykyisestä unionista sekä perusoikeus- ja demokratiapolitiikan ja oikeusvaltioperiaatteen toteuttamisen jatkamisesta ovat erittäin kannatettavia. Euroopan strategisen kilpailukyvyn vahvistaminen Suomen pääprioriteettina on ensiarvoisen tärkeää, samoin kuin kokonaisturvallisuuden vahvistaminen ja puhtaan siirtymän edistäminen EU-tasolla ja globaalisti.

Euroopan on tultava johtavaksi ratkaisutoimittajaksi globaalissa vihreässä siirtymässä. Puhtaille teknologioille, palvelumalleille ja älykkäille ratkaisuille ja tuotteille tulee olemaan suurta kysyntää maailmanlaajuisesti, ja suomalaisyritykset ovat erittäin hyvissä asemissa näitä ratkaisuja tarjoamaan.

On tärkeää, että reilut ja toimivat sisämarkkinat pysyvät strategisen kilpailukyvyn keskiössä. Valtiontukikilpailun osalta Suomella olisi hyvä olla valmius tarjota myös uusia avauksia ja ratkaisuvaihtoehtoja investointien toteutumisen edistämiseksi EU-alueella. Yksi tällainen ratkaisu voisi olla esimerkiksi uuden, strategisesti tärkeisiin investointeihin kohdennettavan EU-rahoitusvälineen luominen.

Osana Suomen strategisen kilpailukyvyn vahvistamista seuraavalla EU-lainsäädäntökaudella on varmistettava muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa Suomen saavutettavuuden turvaaminen viennin ja tuonnin kulmakivenä sekä yhteiskunnan toiminta- ja huoltovarmuuden turvaajana. On hyvä, että kokonaisturvallisuutta ja suomalaista huoltovarmuuskonseptia edistetään myös EU-tasolla ja tälle näkemykselle on myös Brysselissä selvää kysyntää.

E-kirjeessä esitetyt näkemykset liittyen unionin laajentumisprosessiin ovat erittäin kannatettavia. On hyvä, että hallitus huomioi laajentumisen tarkoittavan myös nykyistä suurempia sisämarkkinoita ja uusia kasvumahdollisuuksia suomalaisyrityksille. EU:n laajentumiskäytännön osalta on tärkeää, että Suomi vaikuttaa ajoissa EU-rahoituksen muodostumiseen ja varojenjakokriteerien osalta myös siihen, että

Euroopan unionin ulkoraja-alueiden merkitystä koko Euroopan turvallisuudelle ja niiden tulevaisuuden toimintaedellytyksiä painotetaan riittävässä määrin.

EK yhtyy E-kirjeessä esitettyyn tavoitteeseen jäsenvaltioiden velkakestävyiden vahvistamisesta sekä siitä että seuraavalla rahoituskaudella varoja suunnataan tutkimukseen, innovaatioihin ja osaamiseen sekä digitaalista ja vihreää siirtymää edistäviiin toimiin. Nykyisessä tilanteessa E-kirjeen kantaa EU-tason rahoitusvälineiden luomiseen, tulisi kuitenkin uudelleen tarkastella kokonaisuutena, ei pelkästään perustuen lainanotolla rahoitettaviin EU-tason rahoitusvälineisiin.

EK pitää tärkeänä, että muuttuneessa geopolitisessä tilanteessa unioni pystyy vastaamaan haasteisiin oikeilla ajassa kiinni olevilla keinoilla. EU:n on kyettävä pitämään kiinni vahvasta tuestaan Ukrainalle ja sen EU-jäsenyydelle.